

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

«پرتوی از احکام»

جلد ۳

موضوع:

- ۱- نمازهای یومیه
 - ۲- نماز جماعت
 - ۳- نمازهای مستحبی
 - ۴- نماز مسافر
 - ۵- نماز آیات
- شامل ۱۳ فصل

حجت الاسلام حاج شیخ محمد زروندی

انتشارات سیمرغ خراسان ۱۳۹۶

سرشناسه: زروندی، محمد
عنوان و نام پدیدآور: پرتویی از احکام/مؤلف محمد زروندی.
مشخصات نشر: مشهد: سیمرغ خراسان، ۱۳۹۶
مشخصات ظاهری: ج. : جدول؛ ۵/۲۱×۵/۱۴ س.م.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۰۱۴-۵۸-۴
وضعیت فهرست نویسی: فیپا
یادداشت: فهرستنویسی براساس جلد دوم، ۱۳۹۴.
یادداشت: ج. ۳- ۴ (چاپ اول: ۱۳۹۵) (فیپا).
یادداشت: ناشر جلد چهارم، انتشارات مناجات است.
مندرجات: -. ج. ۲. روزه و زکات فطریه (به صورت پرسش و پاسخ و اختلاف نظر ۱۰ تن از مراجع عظام).-
ج. ۳ و ۴. خمس (به صورت پرسش و پاسخ به همراه اختلاف فتاوا)
موضوع: فقه جعفری -- قرن ۱۴
موضوع: Islamic law, Ja'fari -- ۲۰th century*
رده بندی کنگره: ی ۱۳۹۰ پ ۴/۳/۳ BP۱۸۳
رده بندی دیویی: ۲۹۷/۳۴۲
شماره کتابشناسی ملی: ۳۹۵۸۹۱۷

۰۹۱۵۷۰۰۱۰۳۰

۰۹۱۵۴۷۶۱۰۳۰

نام کتاب: پرتوی از احکام نماز (جلد ۳)
مؤلف: حجت الاسلام حاج شیخ محمد زروندی (تماس با مؤلف: ۰۹۱۵۳۱۷۲۰۸۶)
ناشر: سیمرغ خراسان
طراح و صفحه آرا: جواد حقیقت خواه
قطع: رقعی / ۱۳۹۶
شمارگان: ۱۰۰۰ جلد
سال انتشار: ۱۳۹۶
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۰۱۴-۵۸-۴
قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

کلیه حقوق این اثر محفوظ و به مؤلف تعلق دارد

تقدیم به

حضرت ولی عص (عجل ا... تعالی فرجہ الشریف)
و حضرت علی بن موسی الرضا (علیہ السلام) ولی نعمتمان
و اولیاء الہی و شہیدان سرافراز اسلام

حجت الاسلام حاج شیخ محمد زمر و ندی

فهرست مطالب

- مقدمه ۱۳
- پیشگفتار ۱۵
- احادیث و روایات موضوعی نماز ۲۱

فصل اول - احکام نماز جماعت

- سوال ۱: مستحبات و مکروهات نماز جماعت را بیان کنید..... ۲۵
- سؤال ۲: آیا بدون دانستن نام امام جماعت یا دیدن صورت وی می توان به ایشان اقتدا کرد؟... ۲۶
- سوال ۳: آیا اقتداء به اهل سنت اشکال دارد؟ ۲۸
- سوال ۴: آیا زن می تواند امام جماعت باشد؟ ۲۹
- سوال ۵: اگر نماز گزار زودتر از امام سر از رکوع یا سجده بردارد چه حکمی دارد؟ ۳۰
- سوال ۶: فرادی کردن نماز جماعت چه حکمی دارد؟ ۳۲
- سوال ۷: اگر نماز را به صورت فرادی شروع کرده باشیم و نماز جماعت به پا شود آیا می شود نماز را شکست؟ ۳۳
- سوال ۸: آیا می شود نماز عیدین را به جماعت خواند؟ ۳۴
- سوال ۹: آیا می توان یک نماز را اقتداء به نماز دیگری کنیم مثلاً امام جماعت نماز مغرب می خوانند و ما نماز صبح را به ایشان اقتداء کنیم؟ ۳۵
- سوال ۱۰: اگر نمی دانیم امام جماعت فرد عادل است یا نه؟ می توانیم به او اقتدا کنیم؟... ۳۶
- سوال ۱۱: اگر اقتدا به شخصی کرد بنا بر اینکه فلانی است و بعد معلوم شود شخص دیگری امام بوده حکم این نماز چه می باشد؟ ۳۷
- سوال ۱۲: آیا برای خواندن نماز قضا می توانیم به جماعت اقتدا کنیم؟ ۳۹
- سوال ۱۳: اگر نماز شروع کرده باشیم و جماعت شروع شود، آیا می شود نماز را شکست؟ ۴۱
- سوال ۱۴: آیا محل ایستادن خانمها در نماز باید عقب تر از مردها باشد؟ ۴۲
- سوال ۱۵: آیا در نماز واجب «جماعت یا فرادی» رعایت تقدم مرد بر زن لازم است؟... ۴۴

فصل دوم - احکام قرائت نماز

- سوال ۱: وظیفه مردان و زنان نسبت به «آهسته و بلند خواندن» قرائت نماز چیست؟ ۴۹
- سؤال ۲: آیا زیر لب گفتن خواندن قرآن یا بعضی از اذکار نماز، اذان و یا دعاهای وارده «بدون حرکت لبها» صحیح است؟ ۵۱
- سؤال ۳: دعا کردن در نماز به غیر عربی «مثلاً فارسی» و ... چه حکمی دارد؟ ۵۳
- سؤال ۴: اگر ذکر قنوت به غیر عربی خوانده شود، آیا وظیفه قنوتی ادا می شود؟ ۵۵
- سؤال ۵: آیا ذکر تسبیحات اربعه در رکعت سوم و چهارم نماز سه مرتبه واجب است یا

- یک مرتبه کفایت می کند؟..... ۵۷
- سوال ۶: آیا می توان عمداً تسبیحات اربعه را کمتر یا بیشتر از سه بار بخواند؟..... ۵۹
- سوال ۷: اگر در دو رکعت آخر به خیال اینکه در دو رکعت اول است حمد بخواند چه وظیفه‌ای دارد؟..... ۶۱
- سؤال ۸: اگر جملات حمد و سوره یا دیگر اذکار نماز، چند مرتبه تکرار شود برای نماز اشکالی ایجاد می کند؟..... ۶۳
- سوال ۹: اگر حین ذکر گفتن، بی اختیار قدری حرکت داشته باشد، وظیفه چیست؟..... ۶۵
- سؤال ۱۰: اگر در نماز اذکار مستحبی را در حال حرکت گفته شود چه حکمی دارد؟..... ۶۷
- سؤال ۱۱: آیا می شود بعد از حمد، سوره را در نماز تغییر داد؟..... ۶۸
- سؤال ۱۲: ملاک جهر و اخفا «آهسته و بلند خواندن» در نماز چیست؟..... ۷۰
- سوال ۱۳: اگر انسان در نماز به طور سهوی تکان بخورد آیا باید دومرتبه ذکر را تکرار کند؟..... ۷۱
- سؤال ۱۴: آیا می شود در هر رکعت به جای یک سوره چند سوره خواند یا علاوه بر سوره آیاتی دیگر از قرآن را تلاوت کرد؟..... ۷۲
- سؤال ۱۵: آیا اگر شخصی به نیت سوره‌ای بسم الله را گفت بعد سوره دیگری را شروع کرد آیا بسم الله را لازم است که تکرار کند که به نیت همان سوره شود؟..... ۷۴
- سؤال ۱۶: آیا می شود کلمه «مالک» در سوره حمد را «مَلِک» قرائت کرد؟..... ۷۵
- سؤال ۱۷: اگر کسی در نماز کلمه‌ای را فکر می کرده صحیح می خوانده و بعد متوجه شود که غلط بوده چه حکمی دارد؟..... ۷۷

فصل سوم - وقت دقیق ادا و قضای نماز و وقت فضیلت نمازهای یومیه

- سؤال ۱: الف: نماز صبح تا چه زمانی ادا می باشد؟..... ۸۱
- ب: وقت فضیلت آنچه زمانی است؟..... ۸۱
- سؤال ۲: الف: نماز ظهر و عصر تا چه زمانی ادا می باشد؟..... ۸۳
- ب: وقت فضیلت آنچه زمانی است؟..... ۸۳
- سؤال ۳: در چه زمانی نماز ظهر و عصر قضا می شود؟..... ۸۵
- سؤال ۴: وقت فضیلت نماز مغرب و عشا چه موقع می باشد؟..... ۸۷
- سؤال ۵: الف - نماز مغرب و عشا تا چه زمانی ادا می باشد؟..... ۸۹
- ب - پس از گذشت وقت ادا به چه نیتی باید خوانده شوند؟..... ۸۹

فصل چهارم - احکام رکوع

- سؤال ۱: اگر کسی که می تواند نماز را ایستاده بخواند ولی نمی تواند به سجده رود، رکوع و سجود را چگونه انجام دهد؟..... ۹۳

- سؤال ۲: آیا در رکوع نماز باید دست‌ها روی زانو باشد، یا اگر بالاتر از زانو هم گذاشته شود، اشکال ندارد؟..... ۹۵
- سؤال ۳: حد خم شدن در رکوع چه مقدار است؟..... ۹۷
- سؤال ۴: آیا در رکوع می‌توان دست‌ها را از زانو برداشت؟..... ۹۸
- سؤال ۵: اگر نمازگزار قبل از آرامش بدن ذکر رکوع را بگوید وظیفه‌اش چیست؟..... ۹۹
- سؤال ۶: وظیفه کسی که رکوع را فراموش کرده چه می‌باشد؟..... ۱۰۱
- سؤال ۷: اگر اطمینان داشتیم به رکوع امام می‌رسیم و تکبیر را گفتیم و بلافاصله امام بلند شد، چه وظیفه‌ای داریم؟..... ۱۰۳

فصل پنجم - احکام سجده

- سؤال ۱: مستحبات سجده را نام ببرید..... ۱۰۷
- سؤال ۲: اگر هنگام سجده، پیشانی بی‌اختیار از روی مهر بلند شود و دوباره به مهر برخورد نماید، آیا یک سجده محسوب می‌شود و یا دو سجده؟..... ۱۰۸
- سؤال ۳: حکم نشستن بین دو سجده «جلسه استراحت» چه حکمی دارد؟..... ۱۱۰
- سؤال ۴: کدام قسمت از انگشت شست پا در سجده باید روی زمین واقع شود؟..... ۱۱۲
- سؤال ۵: اگر از بجا آوردن سجده در نماز عاجز شویم وظیفه چیست؟..... ۱۱۳
- سؤال ۶: آنچه بر او سجده می‌شود باید چه مقدار باشد؟..... ۱۱۶
- سؤال ۷: سجده بر مهر چرک دار چگونه است؟..... ۱۱۷
- سؤال ۸: سجده بر کاغذ و دستمال کاغذی چه حکمی دارد؟..... ۱۱۹
- سؤال ۹: سجده بر اسکناس چه حکمی دارد؟..... ۱۲۰
- سؤال ۱۰: سجده بر سیمان، سنگ‌آهک و گچ و خود آهک و گچ و آجر چه حکمی دارد؟ «چه سیمان سفید یا سیاه»..... ۱۲۱
- سؤال ۱۱: سجده بر موزاییک چه حکمی دارد؟..... ۱۲۲
- سؤال ۱۲: در صورتی که لباس نمازگزار از پنبه یا کتان باشد، در جایی که برفرض تقیه، سجده بر فرش صحیح است، اگر بتواند بدون محذور بر لباس خود سجده کند، آیا سجده بر فرش که از پشم یا مواد پلاستیکی می‌باشد مجزا است؟..... ۱۲۳
- سؤال ۱۳: آیا سجده بر تسبیح تربت یا سنگی، صحیح است؟..... ۱۲۵
- سؤال ۱۴: اگر در سجده اول مهر به پیشانی بچسبد چه حکمی دارد؟..... ۱۲۷
- سؤال ۱۵: اگر انسان بعد از سجده متوجه شود بر چیزی سجده می‌کرده که صحیح نبوده سجده بر آن، وظیفه‌این شخص چیست؟..... ۱۲۹
- سؤال ۱۶: اگر در بین نماز مهر انسان گم شود، مثلاً بچه ای بردارد یا با پای کسی بخورد

و ... چه باید کرد؟..... ۱۳۲

فصل ششم - احکام لباس و پوشی نمازگزار

- سؤال ۱: در چه مواردی نمازگزار اگر با بدن نجس نماز بخواند اشکال ندارد..... ۱۳۷
- سؤال ۲: اگر شخصی نجاست لباس یا بدن را فراموش کرده و نماز خوانده باشد قضا دارد یا خیر؟..... ۱۳۸
- سؤال ۳: اگر بعد از نماز فهمیده شود که لباس یا بدن نمازگزار نجس بوده است، نماز چه حکمی دارد؟..... ۱۳۹
- سؤال ۴: مقدار پوشش در نماز را بیان کنید؟..... ۱۴۰
- سؤال ۵: در چه مواردی نمازخواندن با بدن و لباس نجس موجب بطلان نماز است؟..... ۱۴۳
- سؤال ۶: مقدار پوشش پای زن در نماز چه مقدار می باشد؟..... ۱۴۶
- سؤال ۷: آیا پوشاندن کامل چانه در نماز واجب است یا این که فقط زیر آن باید پوشانده شود؟..... ۱۴۹
- سؤال ۸: آیا پوشاندن موهای مصنوعی در نماز واجب است؟..... ۱۵۱
- سؤال ۹: آیا پوشاندن موهای مصنوعی و زینت پنهان «گردنبند و دستبند» در نماز و یا نزد نامحرم لازم است؟ اگر زینت پنهان روی لباس باشد چطور؟..... ۱۵۳
- سؤال ۱۰: نقاب زدن «پوشیه» در نماز چه حکمی دارد؟..... ۱۵۵
- سؤال ۱۱: حکم نمازخواندن مرد بالباسی که مختص زنان است یا بلعکس چه حکمی دارد؟..... ۱۵۷
- سؤال ۱۲: حکم نمازخواندن بالباس شهرت چیست؟..... ۱۵۹
- سؤال ۱۳: لباس های کوچک نمازگزار، مانند جوراب، عرقچین و انگشتر که با آنها نمی توان عورت را پوشاند اگر نجس باشد چه حکمی دارد؟..... ۱۶۱
- سؤال ۱۴: استفاده از لباسی که از پول غیر مخمس خریده شده چه حکمی دارد؟..... ۱۶۲
- سؤال ۱۵: استفاده طلا برای مرد آنچه در نماز و غیر نماز چه حکمی دارد؟ در صورتی که ندانسته یا از روی فراموشی با طلا نماز بخواند چه حکمی دارد؟..... ۱۶۳
- سؤال ۱۶: آیا خون کمتر از یک درهم که در نماز بخشیده شده است آیا این خون اگر در لباس باشد بخشیده شده است یا فرقی بین لباس و بدن وجود ندارد؟..... ۱۶۶
- سؤال ۱۷: آیا بر زنان واجب است که هنگام نماز کف و روی را با بیپوشانند؟ (در صورتی که نامحرمی نباشد)..... ۱۶۷

فصل هفتم - مکان نمازگزار

- سؤال ۱: اگر فرش اتاق نجس باشد، آیا نماز بر روی آن صحیح است؟..... ۱۷۱
- سؤال ۲: نمازخواندن در هواپیما و قطار در حال حرکت چگونه است؟..... ۱۷۲

- سؤال ۳: اگر شخصی که در جای دیگری که در مسجد جا گرفته نماز بخواند چه حکمی دارد؟..... ۱۷۴
- سؤال ۴: آیا زن می‌تواند مساوی یا جلوتر از مرد نماز بخواند؟..... ۱۷۵
- سؤال ۵: اگر شخصی جلوتر از قبر معصومین به گونه ای که پشت به قبر مبارک باشد نماز بجا آورد چه حکمی دارد؟..... ۱۷۷
- سؤال ۶: آیا می‌شود در مکانی که موسیقی حرام پخش می‌شود نماز خواند؟..... ۱۷۸
- سؤال ۷: آیا زمین‌هایی که وقف بوده مثلاً وقف آستان قدس و در حال حاضر در آن نمازخانه و مسجدی احداث نموده اند احکام مسجد را دارد؟..... ۱۷۹
- سؤال ۸: گرفتن جا در مسجد برای نماز، درحالی‌که برخی نمازگزاران جا ندارند حکمش چیست؟..... ۱۸۰

فصل هشتم - نیت در نماز

- سؤال ۱: عدول کردن نیت در چند جا نماز جایز نیست؟..... ۱۸۵
- سؤال ۲: عدول کردن نیت در چند مورد جایز است؟..... ۱۸۶
- سؤال ۳: اگر مکلف نماز آیات را به تأخیر بیندازد تا زمانی که خورشید یا ماه شروع به باز شدن کند نماز آیات را به چه نیتی بخواند؟..... ۱۸۸
- سؤال ۴: ریا در نماز چه حکمی دارد؟..... ۱۹۰

فصل نهم - احکام قبله

- سؤال ۱: اگر نمازگزار بفهمد که رو به قبله نبوده است، وظیفه‌اش چیست؟..... ۱۹۷
- سؤال ۲: آیا می‌شود به قبله نما برای خواندن نماز اکتفا کرد؟..... ۱۹۷
- سؤال ۳: اگر شخصی بعد از تحقیق کردن حتی گمان به قبله هم پیدا نکرد، تکلیفش چیست؟..... ۱۹۸

فصل دهم - شکیات نماز

- سؤال ۱: شک بعد از محل را توضیح دهید؟..... ۲۰۱
- سؤال ۲: کسانی که زیاد شک می‌کنند در نماز چه تکلیفی دارند؟..... ۲۰۱
- سؤال ۳: شک بین رکعت ۲ و ۳ در نماز چه حکمی دارد؟..... ۲۰۳
- سؤال ۴: شک بین رکعت ۳ و ۴ در نماز چه حکمی دارد؟..... ۲۰۴
- سؤال ۵: شک بین رکعت ۴ و ۵ در نماز چه حکمی دارد؟..... ۲۰۶

فصل یازدهم - نماز مسافر

- سؤال ۱: شروط شکسته شدن نماز..... ۲۱۱
- سؤال ۲: شرایط ۹ گانه قصد ده روز..... ۲۱۱

- سؤال ۳: اقسام وطن سؤال ۳: ۲۱۲
- سؤال ۴: مدت زمانی که لازم است مکانی وطن وقت برای ما شود چه مقدار است؟ سؤال ۴: ۲۱۳
- سؤال ۵: در وطن اتخاذی چه مقدار باشیم تا وطنمان محسوب شود؟ سؤال ۵: ۲۱۵
- سؤال ۶: آیا شخصی می تواند بیش از دو وطن داشته باشد؟ سؤال ۶: ۲۱۶
- سؤال ۷: آیا محل تحصیل در حکم وطن محسوب می شود؟ سؤال ۷: ۲۱۷
- سؤال ۸: کدام یک از ۳ گروه صدق کثیرالسفر می کنند؟ سؤال ۸: ۲۱۸
- الف- کسی که شغلش سفر است: مانند راننده و خلبان سؤال ۸: ۲۱۸
- ب- کسی که شغلش در سفر است مانند معلم، کارگر سؤال ۸: ۲۱۸
- ج- کسی که برای غیر شغل زیاد سفر می کند مثلاً برای بیماری باید سفر کند و ... سؤال ۸: ۲۱۸
- سؤال ۹: چه زمانی عنوان کثیرالسفر بر فرد صدق می کند و باید نمازش را کامل بخواند؟ سؤال ۹: ۲۱۹
- سؤال ۱۰: اگر این افرادی که صدق کثیرالسفر به آنان صدق نموده، برای غیر شغلشان سفر نمایند مانند سفر زیارتی، حکم نماز این سفرشان چیست؟ سؤال ۱۰: ۲۲۱
- سؤال ۱۱: آیا دانشجویی شغل است؟ سؤال ۱۱: ۲۲۲
- سؤال ۱۲: اگر اساتید، دانشجویان، طلاب در صورتی که کمتر از ده روز در محل درس بمانند و قصد ده روز ندارد بلکه در بین ۱۰ روز به وطن اصلی خود برمی گردند در طول سال حکم نماز ایشان را بیان کنید. سؤال ۱۲: ۲۲۳
- سؤال ۱۳: حکم نماز و روزه دانشجو و طلاب و محصلان طبق نظر آیت...العظمی خامنه‌ای ۲۲۶
- سؤال ۱۴: حکم نماز و روزه دانشجو طبق نظر آیت...العظمی مکارم شیرازی سؤال ۱۴: ۲۳۴
- سؤال ۱۵: حکم نماز و روزه دانشجویان و محصلین طبق نظر آیت...العظمی سیستانی ... سؤال ۱۵: ۲۳۶

فصل دوازدهم - نماز آیات

- سؤال ۱: اگر از سخن کسانی که از روی قاعده علمی دقت گرفتن «کامل، ناقص» ماه یا خورشید را می دانند اطمینان پیدا کنیم آیا باید نماز آیات را بخوانیم؟ سؤال ۱: ۲۴۱
- سؤال ۲: آیا برای پس لرزه ها نماز آیات واجب است؟ سؤال ۲: ۲۴۳
- سؤال ۳: آیا در نماز آیات می توان «بسم ا... الرحمن الرحیم» را به عنوان یک آیه قرائت نمود و به رکوع رفت؟ سؤال ۳: ۲۴۴
- سؤال ۴: اگر نماز آیات به واسطه «خسوف، کسوف، زلزله و...» بر عهده فردی بوده، ولی بجا نیاورده است، آیا با نیت ادا بخواند یا قضا؟ سؤال ۴: ۲۴۶
- سؤال ۵: در صورتی که زلزله اتفاق افتاده، وظیفه مکلف در موارد ذیل چه می باشد؟ سؤال ۵: ۲۴۸
- الف- نماز آیات را عمداً تأخیر بیندازد یا فراموش کند؟ سؤال ۵: ۲۴۸
- ب- پس از وقوع زلزله و پس از زمان متصل بفهمد؟ سؤال ۵: ۲۴۸

سؤال ۶: اگر تمام خورشید یا ماه بگیرد و مکلف نماز نخوانده باشد. وظیفه او چیست؟

۲۵۰.....

الف- اگر گرفتگی را بفهمد و عمداً یا نسیاناً نماز را به جا نیاورد؟..... ۲۵۰

ب- اگر گرفتگی را نفهمد و بعد از گذشت زمان متوجه شود؟..... ۲۵۰

سؤال ۷: الف- اگر قسمتی از ماه یا خورشید بگیرد و مکلف نماز آیات نخوانده باشد، وظیفه

او در موارد زیر چیست؟..... ۲۵۲

ب - اگر گرفتگی را نفهمد و بعد از گذشت زمان متوجه شود..... ۲۵۲

سؤال ۸: اگر تمام ماه یا خورشید گرفته شود و دو نفر که عدالت آن ها معلوم نیست یا

کسانی که از سخانشان یقین پیدا نمی کنیم: بگویند: خورشید یا ماه گرفته، ولی مکلف

نماز آیات را نخواند و بعد از مدتی عدالت آن ها یا صحت حرفشان مشخص شود، تکلیف

چيست؟..... ۲۵۴

سؤال ۹: اگر قسمتی از ماه یا خورشید گرفته شود و دو نفر که عدالت آن ها معلوم نیست

یا کسانی که از سخانشان یقین پیدا نمی کنیم بگویند: خورشید یا ماه گرفته و بعد از

مدتی عدالت آن ها یا صحت حرفشان مشخص شود، تکلیف چیست؟..... ۲۵۶

فصل سیزدهم - احکام متفرقه

سؤال ۱: حکم نماز یومیه بی هوش در موارد زیر چیست؟..... ۲۶۱

الف- زمانی که در تمام وقت نماز بی هوش باشد..... ۲۶۱

ب- زمانی که در بین وقت بی هوش شود و یا در بین وقت نماز به هوش آید..... ۲۶۱

سؤال ۲: الف- آیا ترتیب در قضای نمازهای یومیه، در موارد ذیل لازم است؟..... ۲۶۳

ب - بین نمازهای قضا شده یک روز یا چند روز..... ۲۶۳

سؤال ۳: الف- آیا نماز جمعه کفایت از نماز ظهر می کند؟..... ۲۶۵

ب- آیا در زمان غیبت نماز جمعه واجب است؟..... ۲۶۵

سؤال ۴: اگر شخصی در نماز واجب سهی و یا عمدی بعد از صلوات در تشهد «و عجل

فرجه» بگوید حکم نماز او چیست؟..... ۲۶۷

سؤال ۵: اگر در حین نماز غذای بین دندان را فرود برد، آیا اشکالی به نماز می رسد؟..... ۲۶۸

سؤال ۶: نماز مرد با زنجیر و انگشتر طلا چه حکمی دارد؟..... ۲۷۰

سؤال ۷: دعا کردن فارسی در نماز چه حکمی دارد؟..... ۲۷۱

سؤال ۸: آیا فاصله شدن شیشه حائل حساب می شود؟..... ۲۷۲

سؤال ۹: اگر در نماز بخواهیم چیزی را به دیگران بفهمانیم (با ذکر)، ذکر را به چه نیتی

باید بگوییم؟..... ۲۷۳

- سؤال ۱۰: اگر فردی بین نماز خون دماغ شود تکلیف وی در صور ذیل چیست؟..... ۲۷۶
- الف- وقت نماز وسیع باشد. ۲۷۶
- ب- وقت نماز ضیق باشد..... ۲۷۶
- سؤال ۱۱: اگر مستحاضه کثیره و یا متوسطه غسل های یومیه را عمداً و یا سهوا انجام ندهد نمازهایش چه حکمی دارد؟..... ۲۷۸
- سؤال ۱۲: آیا می توان نماز مستحبی را به نیابت از شخص زنده دیگر خواند؟ ۲۸۰
- سؤال ۱۳: خون کمتر از یک درهم (یک بند انگشت) چه شرایطی برای بخشیده شدن دارد؟..... ۲۸۲
- منابع و ماخذ..... ۲۸۵

مقدمه

عن المهدي (عج) واما الحوادث الواقعة فارجعوا فيها الى رواه حديثنا فانهم حجتى عليكم وانا حجه الله عليهم (وسائل الشيعه ۱۴۰/۲۷ به نقل از كمال الدين) امام زمان (عج) فرمودند: در حوادثی که اتفاق می افتد به کسانی مراجعه کنید که حدیث و سخن ما را روایت می کنند آنها حجت من بر شما بوده و من حجت خدا بر آنها هستم.

سلام و درود خداوند و اولیاء الهی بر معماران بزرگ بناء عظیم و شکوهمند معارف اسلامی که در راه تدوین و تکمیل و حراست از مجموعه تعالیم اسلام از هیچ کوششی دریغ نورزیدند.

و با تمام وجود، حقائق متبلور و تابناک وحی را در شئون متنوع زندگی فردی و اجتماعی انسانها، تبیین و ابلاغ و اجراء کردند.

صلوات و تحیات خداوند بر حکیم الهی فقیه مجدّد، احیاء کننده شریعت احمدی در قرن حاضر حضرت امام خمینی « قدس سره » که تجدید سازمان و تکمیل شده است.

در طول سالیان دراز که از تاریخ آن می گذرد دسته بندی های مختلف و متنوعی را بر اساس ملاکهای مختلف پذیرفته است.

یکی از این دسته بندیها که در برخی مصادر جدید پیش گرفته شده، و از روش های تقسیم بندی حقوقی جدید متأثر است عبارت است از :

۱- عبادات (نماز ، روزه ، حج ، اعتکاف و ...)

۲- اموال، که خود بردو قسم است:

الف: اموال عمومی (مانند انفال ، خمس ، زکات و)

ب: اموال خصوصی (مانند میراث، ضمانات، غرامات ...)

۳- آداب عمومی یعنی رفتار و سلوک دستگاههای حکومتی و عمومی در مسائل قضاء حکومت، صلح، جنگ، روابط بین المللی.

۴- سلوک و آداب و رفتار شخصی یعنی اعمالی که مربوط به شخص است که به دو گروه تقسیم می شود:

الف: روابط خانوادگی و مناسبات دو جنس زن و مرد، (مانند مباحث نکاح، طلاق، خلع، مبارات،ظهار ...)

ب: روابط شخص در رابطه با اجتماع و مقررات مربوطه به تنظیم رفتار فرد درقبال اجتماع (مانند اطعمه، اشربه، مساکن، آداب معاشرت، عهد، یمین و امر به معروف و نهی از منکر و....) می باشد.

این مجموعه دارای ویژگی هایی است که برخی از آنها عبارت است از:
تنظیم فتاوی طرح شده بر اساس نظرات فقهی حضرات آیات عظام: آیت ... مکارم، آیت ... فاضل (قدس سره)، آیت ... خوئی، آیت ... امام خمینی (ره)، آیت ... خامنه ای، آیت ... سیستانی، آیت ... وحید خراسانی، آیت ... نوری همدانی، آیت ... صافی گلپایگانی.
جهت استفاده برای مقلدین هر یک از این اقطاب و بزرگان فقه و فقاہت می باشد.
ضمن تقدیر و تشکر از کلیه دوستان اسلام ناب محمدی ﷺ که به هر نحو ما را مورد عنایت قرار دادند امیدوارم از راهنمایی های خود ما را دریغ نفرمائید و مطالب خود را به آدرس وب سایت ما ارسال نمایند.

والسلام

حجت الاسلام حاج شیخ محمد زورندی

www.zarvandi.ir

پیشگفتار

اهمیت نماز

قال الله في القرآن الحكيم: إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ.
خداوند در قرآن حکیم می‌فرماید: بهترین عامل بازدارنده از فحشاء و منکر نماز است. (سوره عنکبوت، آیه ۴۵)

نماز تنها در شریعت اسلام تشریح نشده است، بلکه این عبادت در ادیان پیشین نیز به شکل‌های مختلفی وجود داشته است. قرآن مجید آن را از وصایای چند تن از پیامبران (حضرت اسماعیل - لقمان - موسی - عیسی - پیامبر اسلام) و امام صادق علیه‌السلام آن را آخرین و مهم‌ترین سفارش‌های پیامبران دانسته است. در کتاب کافی جلد ۳ امام صادق علیه‌السلام می‌فرمایند: أَحَبُّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ الصَّلَاةُ وَ هِيَ آخِرُ وَصَايَا الْأَنْبِيَاءِ.

نماز ستون دین و مهم‌ترین و باارزش‌ترین عبادت‌هاست که اگر در درگاه خداوند پذیرفته شود عبادت‌های دیگر نیز قبول می‌شود و اگر پذیرفته نشود اعمال دیگر نیز ارزش نخواهد داشت از این‌رو ترک آن از بزرگ‌ترین گناهان کبیره است. علی علیه‌السلام می‌فرمایند:

أَوَّلُ مَا يُسْتَلُّ عَنِ الْعَبْدِ الصَّلَاةُ فَإِنْ قُبِلَ قَبِلَ مَسَاوَاهَا وَإِنْ رُدَّتْ رُدَّتْ مَسَاوَاهَا
امیرالمؤمنین علی علیه‌السلام فرمودند: کسی که به نماز اهمیت ندهد و آن را سبک بشمارد سزاوار عذاب آخرت است.

آثار و برکات نماز دیدگاه قرآن

- ۱- احیای ذکر خدا در فرد و جامعه. سوره طه، آیه ۱۴
- أَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي: به پای دارید نماز را برای یاد من.
- ۲- کسب آرامش درونی. سوره رعد، آیه ۲۸.

ألا بذكر الله تطمئن القلوب. آگاه باشید آرام می‌گردد دل‌ها با یاد خدا
 ۳- بهترین عامل بازدارنده از فحشاء و منکر. سوره عنکبوت آیه ۴۵.
 إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ. به‌راستی نماز باز می‌دارد انسان‌ها را از فحشاء
 و منکر.

۴- بهترین وسیله تقوا و پرهیزگاری. سوره بقره آیه ۲۱
 يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ.
 ای مردم پروردگارتان را که شما و کسانی را که پیش از شما بودند آفرید پرستش
 کنید تا پرهیزگار شوید.
 نماز یازده جزء واجب دارد:

۱. نیت ۲. تکبیرة الاحرام ۳. قیام (ایستادن هنگام تکبیرة الاحرام و قیام متصل به
 رکوع) ۴. رکوع ۵. سجود ۶. قرائت ۷. ذکر ۸. تشهد ۹. سلام ۱۰. ترتیب ۱۱. موالات.
 بعضی از این اجزاء رکن نماز محسوب می‌شود یعنی اگر انسان آن‌ها را به‌جای
 نیاورد یا در نماز اضافه کند نمازش باطل می‌شود خواه از روی عمد باشد یا به‌طور
 اشتباه (پنج مورد اول) برخلاف باقی اجزاء که اگر انسان آن‌ها را از روی اشتباه و
 فراموشی به‌جا نیاورد یا اضافه کند نمازش باطل نمی‌شود.

حضور قلب

رعایت بعضی از امور نیز حضور قلب را زیاد می‌کند و در نتیجه نماز در پیشگاه حق
 پذیرفته‌تر خواهد بود؛ مانند:

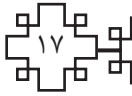
(الف) نمازگزار چشم‌ها را نبندد.

(ب) با انگشتان دست و موی سر یا صورت بازی نکند.

(ج) در هنگام خواندن حمد یا سوره و یا ذکر برای شنیدن حرف کسی سکوت نکند.

(د) از هر کاری که خضوع و خشوع را از بین می‌برد اجتناب ورزد.

نماز یک ترکیب و هیئت خاصی دارد که اگر نمازگزار به شکل و صورت آن خلل

وارد سازد نماز از بین رفته و در نتیجه باطل می‌شود.

این موارد عبارت است از:

۱. سخن گفتن ۲. خندیدن با صدا (نه لبخند) ۳. گریستن برای کار دنیایی ۴. روی از قبله برگرداندن ۵. خوردن و آشامیدن ۶. بر هم زدن صورت نماز و کم و زیاد کردن ارکان که همه این‌ها را مبطلات نماز نیز می‌گویند.

فلسفه نماز چیست و چرا نماز می‌خوانیم؟

علت اصلی نماز خواندن ما تنها و تنها واجب بودن آن است. یعنی ما نماز را به جهت این‌که دستور خداوند و تکلیفی شرعی بر عهده ما است به‌جای می‌آوریم هرچند به‌روشنی می‌دانیم که آثار و برکات متعدد جسمی و روحی و فردی و اجتماعی برای ما دارد؛ با این‌همه این‌ها می‌توان پرسید: چرا نماز واجب است و چرا این تکلیف برای ما در نظر گرفته‌شده است؟ در پاسخ می‌گوییم وجوب یکی از احکام پنج‌گانه شرعی است که در شریعت و از جانب شارع مقدس که خداوند متعال می‌باشد و برای نظم دادن به ساختار بندگی بندگان تنظیم‌شده است در نتیجه از آنجا که پذیرش شریعت و عمل به آن در مرتبه‌ای بعد از پذیرش اصل دین و اثبات نبوت و پذیرش خداوند از راه عقل و برهان است در مورد شریعت چرایی و چگونگی عقلی معنا ندارد. بهترین پاسخ در مورد چرایی وجوب عبادات و دیگر وظایف آن است که خداوند فرموده است و به آن امر کرده‌اند.

اما اگر منظور از چرایی، یافتن حکمت‌های وجوب عملی مشخص و مستمر به نام نماز است می‌توان گفت: اصولاً حکمت‌های عبادتی چون نماز را باید در فلسفه کلی عبادات و مناسک عبادی جستجو نمود. ما معتقدیم که عبودیت و پرستش، یکی از نیازهای انسان است.

تمام انسان‌ها از ابتدا تاکنون به شکلی پرستش داشته‌اند روح انسان نیاز به عبادت و پرستش دارد و هیچ‌چیزی جای آن را پر نمی‌کند اما سخن در نحوه پرستش است.

در فرهنگ اسلام تعیین کردن و مشخص کردن شکل عبادت با شرع مقدس است. کسی نمی‌تواند عبادتی اختراع کند. اگر کسی ذکر و دعایی را به‌عنوان عبادت پدید آورد از مصادیق روشن بدعت و تشریح است که کار حرام است. زیرا امور عبادی را همان‌گونه که از طرف شارع مقدس بیان شده است باید انجام داد نه کم و نه بیش‌تر در نتیجه خداوند نماز را واجب فرموده و مقررات و شرایطی هم برای آن وضع نموده است. اما تأمل عقلانی در ماهیت نماز نشان می‌دهد که این عمل با این خصوصیات بهترین شیوه برای رسیدن به همان نیاز روحی انسان نیز محسوب می‌شود در واقع اگر در ماهیت و شکل نماز دقت شود می‌بینیم که نماز بهترین شیوه اظهار بندگی است. مجموعه اجزاء و حرکات آن تجلی تواضع و تسلیم در برابر خداوند است در عین حال گرمی داشت و جایگاه انسان و قدرت و توان او نیز در این تکلیف مورد توجه قرار گرفته است.

به‌علاوه نوع چیدمان اوقات نماز به‌گونه‌ای است که نه به انسان فشار طاقت‌فرسایی وارد شود و نه آدم تا مدت زیادی از انجام آن و توجه به خداوند و حقایق عالم غافل گردد بلکه به‌طور منظم و مستمر این عمل عبادی زیبا و آسان در زندگی تکرار می‌گردد. از شاخصه‌های مهم نماز آن است که غفلت زدا است فلذا بزرگ‌ترین مصیبت برای رهروان راه حق آن است که هدف آفرینش خود را فراموش کنند و غرق در زندگی مادی و لذائذ زودگذر گردند اما نماز به‌حکم اینکه در فواصل مختلف و در هر شبانه‌روز در چند نوبت انجام می‌شود مرتباً به انسان هشدار می‌دهد و هدف آفرینش او را خاطرنشان می‌سازد موقعیت او را در جهان به او گوشزد می‌کند و این نعمت بزرگی است که انسان وسیله‌ای در اختیار داشته باشد که در هر شبانه‌روز چند مرتبه قویاً به او بیدارباش گوید.

همچنین نماز خودبینی و کبر را در هم می‌شکند چرا که انسان در هر شبانه‌روز ۱۷ رکعت و در هر رکعت دو بار پیشانی بر خاک در برابر خداوند می‌گذارد خود را

ذره کوچکی در برابر عظمت او می‌بیند و توجهی به این مسئله جلوی بسیاری از گردن‌کشی‌ها و خودبینی‌ها را می‌گیرد. باین همه اگر نماز به‌طور صحیح و کامل با حفظ شرایط و آداب و با توجه به روح اصلی و ماهیت حقیقی‌اش خوانده شود هم انسان را منظم مقید اجتماعی و دور از غفلت و نیازدگی می‌کند و هم جلوی بسیاری از مفاسد اجتماعی را می‌گیرد که حصول همه این نتایج در فرض التزام و جدیت و استمرار در نماز است.

نه اختیار و حق انتخاب در انجام آن، قرآن کریم به‌صراحت اعلام می‌نماید که نماز مانعی در برابر انجام فحشا و منکر است و این یعنی حیات پاک و نورانی و سعادتی که برای آینده انسان رقم می‌خورد. حتی نمازهای کم‌مایه و با بی‌توجهی نیز در این مسیر خالی از اثر نیستند چنان‌که افراد گناهکار بودند که شرح حال آن‌ها برای پیشوایان اسلام بیان می‌شد و ائمه می‌فرمودند: غم مخورید نمازشان آن‌ها را اصلاح می‌کند و همین‌گونه می‌شد.

اما دقت و اصرار در این شکل و قالب و شروط و قیود این عمل به چه دلیلی است؟ نماز نماد تسلیم و عبودیت در برابر خداوند است اگر قرار باشد که هر انسانی طبق خواسته خود عمل نماید و آن را به‌جا بیاورد نه آن چیزی که خداوند از او خواسته دیگر بندگی خداوند نمی‌شود بلکه بندگی خود و عمل طبق خواسته خود است.

امیر مؤمنان علیه السلام در روایتی پس از بیان این‌که معنای اسلام را تسلیم شدن در مقابل پروردگار می‌داند که نشان تسلیم در عمل آشکار می‌شود می‌فرماید: مؤمن بنای دین خود را بر اساس رأی و نظر شخصی نمی‌گذارد. بلکه بر آنچه از پروردگارش رسیده بنیان می‌نهد (علامه مجلسی بحارالانوار نشر اسلامیة تهران بی‌تاج ۶۵ ص ۳۰۹) شاید یکی از رموز خواندن نماز به همان صورتی که پیامبر فرمود. حفظ شکل و ساختار اصلی به‌مرور زمان از دست‌رفته است.

هشام بن حکم از امام صادق علیه‌السلام پرسید: چرا نماز واجب شد درحالی‌که

هم وقت می‌گیرد و هم انسان را به زحمت می‌اندازد؟ امام فرمود: پیامبرانی آمدند و مردم را به آیین خود دعوت نمودند. عده‌ای هم دین آنان را پذیرفتند اما با مرگ آن پیامبران نام و دین و یاد آن‌ها از میان رفت. خداوند اراده فرمود که اسلام و نام پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله زنده بماند و این از طریق نماز امکان‌پذیر است (شیخ صدوق، علل الشرائع انتشارات دآوری چاپ اول ج ۲ مهر ۳۱۷)

یعنی علاوه بر آن که نماز عبادت پروردگار است موجب طراوت مکتب و احیای دین هم هست. در جمع‌بندی می‌توان گفت هم‌شکل و هم ساختار ظاهری نماز زیبا و جذاب و اثربخش است و هم معارف بلند اسلام در آن وجود دارد. هم تسبیح و هم تقدیس لفظی است و هم تقدیس عملی رکوع و سجود و تسبیح و ستایش و دعا و تکبیر و سلام و خلاصه و خلاصه هم زیبایی‌ها در نماز موجود است. اما در نهایت باز باید دانست که هرچند نماز دارای برکات و ثمرات بسیاری نظیر به یاد خدا افتادن، آرامش، دوری از غفلت‌ها و زشتی‌ها و... است اما اگر در مورد خاص چنین نتیجه و ثمره‌ای حاصل نشد یا بدون نماز هم برخی از این ثمرات برای ما حاصل بود نمی‌توان نماز را به کنار گذاشت و آن را بی‌فایده دانست زیرا عین مخالفت با دستور خداوند و ضد تسلیم و عبودت که حقیقت بندگی است می‌باشد.

حجت الاسلام حاج شیخ محمد زورندی

احادیث و روایات موضوعی نماز

رسول اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ می فرماید:

لَا تَزَالُ أُمَّتِي يُخَيَّرُ مَا تَحَابُّوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ وَقَرَأُوا الضَّيْفَ ... ؛
 امتم همواره در خیر و خوبی اند تا وقتی که یکدیگر را دوست بدارند، نماز را برپا
 دارند، زکات بدهند و میهمان را گرمی بدارند...

امالی طوسی، ص ۶۴۷، ح ۱۳۴۰

رسول اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ می فرماید: الصَّلَاةُ مِفْتَاحُ كُلِّ خَيْرٍ؛

نماز کلید همه خوبی هاست.

الفردوس، ج ۲، ص ۴۰۴، ح ۳۷۹۶

رسول اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ می فرماید:

أَوَّلُ الْوَقْتِ رِضْوَانُ اللَّهِ وَوَسْطُ الْوَقْتِ رَحْمَةُ اللَّهِ وَآخِرُ الْوَقْتِ عَفْوُ اللَّهِ؛
 نماز در اول وقت خشنودی خداوند، میان وقت رحمت خداوند و پایان وقت عفو
 خداوند است.

سنن الدار قطنی، ج ۱، ص ۲۰۱، ح ۹۷۴

رسول اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ می فرماید:

أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ الْمُصَلِّيَ إِذَا صَلَّى فَإِنَّهُ يُنَاجِي رَبَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى فَلْيَعْلَمْ بِمَا يُنَاجِيهِ؛
 ای مردم همانا نماز گزار هنگام نماز با پروردگار بزرگ و بلند مرتبه اش مناجات
 می کند، پس باید بداند چه می گوید.

مسند ابن حنبل، ج ۲، ص ۱۲۹

امام علی عَلِيٌّ می فرماید:

لَوْ يَعْلَمُ الْمُصَلِّيُّ مَا يَغْشَاهُ مِنَ الرَّحْمَةِ لَمَا رَفَعَ رَأْسَهُ مِنَ السُّجُودِ؛

اگر نمازگزار بداند تا چه حد مشمول رحمت الهی است هرگز سر خود را از سجده بر نخواهد داشت.

غورالحکم، ج ۵، ص ۱۱۶، ح ۷۵۹۲

رسول اکرم صلی الله علیه و آله می فرماید: أَكْثَرُ مِنَ الطَّهْرِ يَزِدُ اللَّهُ فِي عَمْرِكَ؛

وضو زیاد بگیر تا خداوند، عمرت را زیاد کند.

امالی مفید، ص ۶۰، ح ۵

رسول اکرم صلی الله علیه و آله می فرماید:

إِنَّ الْغَضَبَ مِنَ الشَّيْطَانِ وَإِنَّ الشَّيْطَانَ خُلِقَ مِنَ النَّارِ وَإِنَّمَا تُطْفَأُ النَّارُ بِالمَاءِ
فَإِذَا غَضِبَ أَحَدُكُمْ فَلْيَتَوَضَّ؛

امام رضا علیه السلام می فرماید: ان الصلوة احسن صورة خلقها الله

به درستی نماز نیکوترین صورتی است که خدا آن را خلق کرد.

جامع احادیث الشیعه، ج ۴، ص ۵۰

فصل اول
احکام نماز جماعت

سوال ۱: مستحبات و مکروهات نماز جماعت را بیان کنید.

مستحبات

- ۱: اگر مأوموم یک نفر است سمت راست امام و اگر متعدد باشند پشت سر امام بایستند.
- ۲: امام در وسط صف بایستد و اهل علم و کمال و تقوی در صف اول بایستند.
- ۳: مأوموم در جانب راست امام در صفاها و نزدیک امام بایستد.
- ۴: صفهای جماعت منظم و بین افراد فاصله نباشد.
- ۵: صفاها نزدیک به هم باشند.
- ۶: بعد گفتن «قد قامت الصلوة» مأومومین برخیزند.
- ۷: امام حال أضعف مأومومین را رعایت کند و عجله نکند تا افراد ضعیف به او برسند مگر اینکه همه کسانی که به او اقتدا کرده‌اند مایل باشند.
- ۸: امام ذکرها را بلند بخواند تا دیگران بشنوند ولی به حد فریاد نرسد.

مکروهات

- ۱: اگر صفهای جماعت جا باشد مکروه است انسان تنها بایستد.
- ۲: مأوموم ذکرهای نماز را طوری بگوید که امام بشنود مکروه است.
- ۳: در صورتی که امام دعایی درباره خود به تنهایی بخواند و بقیه را شریک ندارد.
- ۴: صحبت کردن بعد از آنکه مؤمن «قد قامت الصلاه» بگوید.

اقتدا به امام جماعت ناشناس

سؤال ۲: آیا بدون دانستن نام امام جماعت یا دیدن صورت وی می‌توان به ایشان اقتدا کرد؟

<p>تحریر الوسيله ۱۴۰۸ ه.ق، ج ۱، ص ۲۶۶، فصل فی صلاه الجماعه با استفاده از ۳ توضیح المسائل ص ۱۹۵، با استفاده از م ۱۴۶۰</p>	<p>دانستن اسم امام جماعت و دیدن صورت وی لازم نیست و همین که امام معین و عدالت او و ... محرز باشد کافی است، پس اگر بگوید اقتدا می‌کنم به امام حاضر نمازش صحیح است.</p>	<p>امام خمینی «ره»</p>
<p>استفتائات موجود در واحد پاسخ به سؤالات</p>	<p>در صورت احراز عدالت، اشکال ندارد.</p>	<p>آیت...العظمی خامنه‌ای دام‌ظله</p>
<p>استفتائات موجود در واحد پاسخ به سؤالات</p>	<p>در صورت احراز عدالت اشکال ندارد دانستن اسم یا دیدن شخص او ضرورت ندارد.</p>	<p>آیت...العظمی بهبخت ره</p>
<p>استفتائات موجود در واحد پاسخ به سؤالات</p>	<p>در صورتی که از اقتداء عده‌ای مسئله‌دان و اهل عمل به احکام شرعیه به عدالت امام جماعت اطمینان پیدا کند کافی است و دانستن نام و دیدن صورت امام جماعت اثری ندارد.</p>	<p>آیت...العظمی تبریزی ره</p>
<p>استفتائات موجود در واحد پاسخ به سؤالات</p>	<p>اگر بدانید عادل است و قرائت او صحیح است اشکال ندارد.</p>	<p>آیت...العظمی سیستانی دام‌ظله</p>
<p>استفتائات موجود در واحد پاسخ به سؤالات</p>	<p>در صورتی که عدالت او را احراز کرده باشد اشکالی ندارد.</p>	<p>آیت...العظمی مکارم شیرازی «دام‌ظله»</p>

<p>استفتائات موجود در واحد پاسخ به سؤالات</p>	<p>دانستن اسم امام جماعت و دیدن صورت وی لازم نیست و همین که امام معین و عدالت او و... محرز باشد کافی است، پس اگر بگوید اقتدا می کنم به امام حاضر، نمازش صحیح است.</p>	<p>آیت...العظمی شیرینی زنجانی «دام ظلّه»</p>
<p>جامع الاحکام، ج ۱. ۱۴۱۸ ه.ق.ص. ۸۹ با استفاده از س ۳۰۰ توضیح المسائل، ۱۴۱۹ ه.ق.ص. ۲۹۱ با استفاده از م ۱۴۶۹ هدایه العباد، ۱۴۱۳ ه.ق.ص. ۲۴۲، ۱۱۹۶ م</p>	<p>دانستن اسم امام جماعت و دیدن صورت وی لازم نیست و همین که امام معین و عدالت او و... محرز باشد کافی است؛ پس اگر بگوید اقتدا می کنم به امام حاضر، نمازش صحیح است.</p>	<p>آیت...العظمی صافی گلپایگانی «دام ظلّه»</p>
<p>استفتائات موجود در واحد پاسخ به سؤالات</p>	<p>برای اقتدا به یک فرد باید عدالت او برای مأموم محرز شد احراز عدالت از هر طریقی که باشد کافی است هر چند نام او را ندانید.</p>	<p>آیت...العظمی فاضل لنکرانی «ره»</p>
<p>هزار و یک مسئله فقهی، ج ۱، ۱۳۸۹، ص ۵۷، با استفاده از س ۲۸۷، توضیح المسائل، ص ۸۷، با استفاده از م ۱۴۵۷</p>	<p>دانستن اسم امام جماعت و دیدن صورت وی لازم نیست و همین که امام معین و عدالت او و... محرز باشد کافی است پس اگر بگوید اقتدا می کنم به امام حاضر نمازش صحیح است</p>	<p>آیت...العظمی نوری همدانی «دام ظلّه»</p>
<p>توضیح المسائل، ۱۳۸۳، ص ۴۶۶، م ۱۴۶۸، منهاج الصالحین، ج ۲، ۱۳۸۵، ص ۲۴۲ از الثانی الفصل الثالث</p>	<p>دانستن اسم امام جماعت و دیدن صورت وی لازم نیست و همین که امام معین و عدالت او و... محرز باشد کافی است، پس اگر بگوید اقتدا می کنم به امام حاضر نمازش صحیح است</p>	<p>آیت...العظمی وحید خراسانی «دام ظلّه»</p>

سوال ۳: آیا اقتداء به اهل سنت اشکال دارد؟

امام خمینی «ره»	جایز است و نماز به جماعت صحیح است	استفتاء از دفتر آیت...العظمی خمینی
آیت...العظمی خامنه‌ای «دام‌ظله»	جایز است و نماز به جماعت صحیح است	اجوبه الاستفتائات س ۵۹۹
آیت...العظمی فاضل لنکرانی «ره»	جایز است و نماز به جماعت صحیح است	استفتاء از دفتر آیه الله فاضل
آیت...العظمی سیستانی «دام‌ظله»	باید حمد و سوره را خودمان بخوانیم هر چند نماز مغرب و عشاء باشد که باید بلند خواندن شود را آهسته بخوانیم ولو به صورت بسیار آهسته باشد	استفتاء از دفتر آیت...العظمی سیستانی
آیت...العظمی بهجت «ره»	باید لا اقل حمد را بخوانیم ولو اینکه آهسته باشد	اجوبه الإستفتائات آیت...العظمی بهجت، ج ۲، س ۲۶۲۹

رسول اکرم ﷺ می‌فرماید:

اَلتَّسْمِيَةُ مِفْتَاحُ الْوُضُوءِ وَ مِفْتَاحُ كُلِّ شَيْءٍ؛

بسم الله الرحمن الرحيم، کلید وضو و کلید هر چیزی است.

سوال ۴: آیا زن می‌تواند امام جماعت باشد؟

عروه الوثقی فصل فی شروط امام جماعت م ۸	<ul style="list-style-type: none"> - برای مردان نمی‌تواند - برای زنان بنا بر احتیاط واجب نمی‌تواند 	امام خمینی «ره»
اجوبه الاستفتات س ۵۹۶	<ul style="list-style-type: none"> - برای مردان نمی‌تواند - برای زنان بله می‌تواند 	آیت...العظمی خامنه‌ای «دام‌ظله»
توضیح المسائل مراجع مسئله ۱۴۵۳	<ul style="list-style-type: none"> - برای مردان نمی‌تواند - برای زنان بله می‌تواند 	آیت...العظمی سیستانی «دام‌ظله»
توضیح المسائل مراجع مسئله ۱۴۵۳	<ul style="list-style-type: none"> - برای مردان نمی‌تواند - برای زنان بله می‌تواند 	آیت...العظمی مکارم «دام‌ظله»
استفتاء از دفتر آیت...العظمی خوئی «ره»	<ul style="list-style-type: none"> - برای مردان نمی‌تواند - برای زنان بله می‌تواند 	آیت...العظمی خوئی «ره»
توضیح المسائل مراجع مسئله ۱۴۵۳	<ul style="list-style-type: none"> - برای مردان نمی‌تواند - برای زنان بله می‌تواند 	آیت...العظمی بهجت «ره»
استفتاء از دفتر آیت...العظمی فاضل لنکرانی «ره»	<ul style="list-style-type: none"> - برای مردان نمی‌تواند - برای زنان بنا بر احتیاط واجب نمی‌تواند 	آیت...العظمی فاضل لنکرانی
توضیح المسائل آیت...العظمی وحید م ۱۴۶۱	<ul style="list-style-type: none"> - برای مردان نمی‌تواند - برای زنان می‌شود ولی کراهت دارد 	آیت...العظمی وحید
توضیح المسائل مراجع مسئله ۱۴۵۳ م	<ul style="list-style-type: none"> - برای مردان نمی‌تواند - برای زنان می‌شود ولی کراهت دارد 	آیت...العظمی صافی

سوال ۵: اگر نمازگزار زودتر از امام سر از رکوع یا سجده بردارد چه

حکمی دارد؟

<p>توضیح المسائل مراجع م ۱۴۷۱ و ۱۴۷۶ و ۱۴۷۷</p>	<p>- اگر یقین یا شک داریم که امام جماعت سریع سر از رکوع یا سجده برمی دارد باید صبر کنیم - اگر یقین داریم طول می کشد باید برگردیم و با امام سر برداریم، اما اگر در رکوع باشد و برگشتیم و پیش از آنکه به رکوع برسیم امام سر بردارد، نمازمان باطل است</p>	<p>امام خمینی «ره»</p>
<p>استفتاء از دفتر حضرت آیت...العظمی خامنه‌ای «دام‌ظله»</p>	<p>- اگر یقین یا شک داریم که امام جماعت سریع سر از رکوع یا سجده برمی دارد باید صبر کنیم - اگر یقین داریم طول می کشد باید برگردیم و با امام سر برداریم، اما اگر در رکوع باشد و برگشتیم و پیش از آنکه به رکوع برسیم امام سر بردارد، نمازمان باطل است</p>	<p>آیت...العظمی خامنه‌ای «دام‌ظله»</p>
<p>توضیح المسائل مراجع م ۱۴۷۱ و ۱۴۷۶ و ۱۴۷۷</p>	<p>- اگر یقین یا شک داریم که امام جماعت سریع سر از رکوع یا سجده برمی دارد باید صبر کنیم - اگر یقین داریم طول می کشد باید برگردیم و با امام سر برداریم، اما اگر در رکوع باشد و برگشتیم و پیش از آنکه به رکوع برسیم امام سر بردارد، نمازمان باطل است</p>	<p>آیت...العظمی مکارم «دام‌ظله»</p>
<p>رساله جوان آیت...العظمی سیستانی ص ۱۸۲</p>	<p>- اگر یقین یا شک داریم که امام جماعت سریع سر از رکوع یا سجده برمی دارد باید صبر کنیم - اگر یقین داریم طول می کشد باید برگردیم و با امام سر برداریم، اما اگر در رکوع باشد و برگشتیم و پیش از آنکه به رکوع برسیم امام سر بردارد، نمازمان باطل است</p>	<p>آیت...العظمی سیستانی «دام‌ظله»</p>